

Висновок
наукового керівника
на дисертаційну роботу
Газукіна Андрія Георгійовича
на тему: «Інноваційна діяльність будівельних підприємств в умовах
трансформаційних змін галузі»
подану на здобуття ступеня доктора філософії з галузі знань 05 «Соціальні та
поведінкові науки» за спеціальністю 051 «Економіка»

Загальна оцінка здобувача. Газукін Андрій Георгійович зарекомендував себе як відповідальний, цілеспрямований і належно підготовлений здобувач ступеня доктора філософії, який володіє методологією економічних досліджень, аналітичним мисленням і навичками самостійного наукового пошуку. У процесі підготовки дисертації здобувач виявив здатність до системного опрацювання складної наукової проблематики, пов'язаної з інноваційною діяльністю будівельних підприємств в умовах трансформаційних змін галузі, воєнних викликів, потреб відбудови економіки України та цифровізації управлінських і виробничих процесів.

Особливої уваги заслуговує вміння здобувача поєднувати теоретичні узагальнення з прикладним економіко-математичним інструментарієм, застосовувати методи статистичного й індикаторного аналізу, експертного оцінювання, мінімаксного нормування, блокового агрегування, зваженої адитивної згортки, ранжування, порогової класифікації, сценарного прогнозування, стрес-тестування та логіко-структурного моделювання. У дисертації простежується послідовна дослідницька логіка: від уточнення понятійного апарату і класифікації інноваційної діяльності до розроблення інтегральної моделі оцінювання, обґрунтування внутрішньоорганізаційної інноваційної екосистеми, системи КРІ, дорожньої карти стратегічних пріоритетів та прогнозно-адаптивного механізму управління.

Здобувач продемонстрував уміння працювати з науковими джерелами, нормативно-правовими актами, міжнародними методологічними матеріалами, статистичними та корпоративними даними, а також результатами власних розрахунків. Виклад дисертації характеризується структурованістю, логічною послідовністю, аргументованістю висновків і прикладною спрямованістю результатів, що дає підстави оцінити здобувача як науковця, здатного самостійно розв'язувати комплексні науково-прикладні завдання у сфері економіки, управління інноваціями та розвитку будівельних підприємств.

Актуальність теми дослідження. Будівельна галузь України розвивається під впливом глибоких структурно-технологічних, організаційних, інституційних і безпекових трансформацій, зумовлених воєнними руйнуваннями, масштабними потребами відновлення житлової, соціальної, транспортної та інженерної інфраструктури, дефіцитом інвестиційних і кадрових ресурсів, енергетичною нестабільністю, логістичними обмеженнями та підвищеними вимогами до безпеки, ресурсної ощадності й швидкості реалізації проєктів.

За таких умов інноваційна діяльність набуває значення системного механізму адаптації будівельних підприємств до технологічних, ринкових, фінансових і регуляторних змін. Поширення BIM-технологій, цифрового управління проектами, модульного й індустріалізованого будівництва, енергоефективних матеріалів, циркулярних та ESG-орієнтованих практик потребує переходу від епізодичного впровадження окремих нововведень до управління повним інноваційним циклом: від виявлення інноваційної потреби, діагностики потенціалу та відбору пріоритетів до формування портфеля проєктів, ресурсного забезпечення, пілотування, стандартизації, масштабування, моніторингу KPI, прогнозування і коригування управлінських рішень.

Наукова і практична актуальність теми посилюється недостатньою розробленістю методичного інструментарію інтегрального оцінювання інноваційної активності будівельних підприємств, визначення їх сильних і слабких функціональних блоків, формування внутрішньоорганізаційної інноваційної екосистеми, обґрунтування економіко-управлінських важелів, стратегічних пріоритетів, KPI, сценарного прогнозування та стрес-коригування управлінських рішень. Отже, обрана тема є своєчасною, науково значущою та практично орієнтованою на потреби відбудови й технологічної модернізації будівельної галузі України.

Наукова новизна та зміст дослідження. Дисертаційне дослідження Газукіна А. Г. вирізняється системним і концептуально завершеним підходом до поглиблення теоретико-методичних і прикладних засад оцінювання, регулювання, стратегічного спрямування та прогнозування інноваційної діяльності будівельних підприємств. Інноваційну діяльність будівельних підприємств визначено як комплекс науково-дослідних, проєктно-вишукувальних, інжинірингових, техніко-технологічних, цифрових, організаційно-управлінських, фінансово-ресурсних, кадрово-знаннєвих, нормативно-стандартизаційних і маркетингово-комерційних дій, спрямованих на розроблення, впровадження, практичне використання, комерціалізацію та масштабування нових або суттєво вдосконалених будівельних рішень.

Найбільш вагомим науковим результатом, одержаним уперше, є інтегральна економіко-математична модель оцінювання інноваційної активності будівельних підприємств, яка поєднує експертне визначення вагомості блоків, мінімаксне нормування, блокове агрегування, зважену адитивну згортку, порогову класифікацію та аналіз панельних даних у дискретному часі. Використання моделі забезпечує одночасне рейтингове, динамічне та структурно-блокове оцінювання інноваційного розвитку підприємств, дає змогу визначати загальний рівень інноваційної активності, виявляти проблемні функціональні зони та обґрунтовувати пріоритети управлінського впливу.

Удосконалено науково-методичний підхід та інтегровану модель управління інноваційною діяльністю будівельного підприємства через формування внутрішньоорганізаційної інноваційної екосистеми, що поєднує стратегічний, ресурсно-фінансовий, цифрово-інформаційний, кадрово-знаннєвий, нормативно-стандартизаційний, партнерсько-мережевий, ринково-комерційний і ризик-орієнтований контури. Інтегрована модель системно

узгоджує аналітичну основу, зовнішні умови відбудови, управлінське ядро, економіко-управлінські важелі, стратегічні пріоритети, механізм реалізації, контрольно-аналітичний і прогнозно-адаптивний блоки, інтегруючи діагностичний, стратегічний, операційний, контрольний та прогнозний рівні управління в єдиний адаптивний механізм.

Удосконалено теоретико-методичний підхід до визначення та класифікації інноваційної діяльності будівельних підприємств. На відміну від підходів, зосереджених переважно на окремих технологічних або організаційних нововведеннях, інноваційну діяльність розглянуто як цілісну систему взаємопов'язаних дій. Виокремлення ядрових, забезпечувальних і наскрізних блоків дає змогу врахувати проєктно-інвестиційний характер будівництва, його ресурсоємність, нормативну регламентованість, багатосуб'єктність та залежність від умов відбудови.

Удосконалено методичний підхід до оцінювання інноваційної діяльності будівельних підприємств шляхом формування системи індикаторів за фінансово-економічним, техніко-технологічним і цифровим, кадрово-інтелектуальним, організаційно-нормативним, маркетингово-ринковим, еколого-безпековим і соціально орієнтованим блоками. Така побудова створює підґрунтя для комплексної діагностики інноваційного розвитку підприємств, виявлення слабких функціональних зон та обґрунтування управлінських пріоритетів з урахуванням специфіки будівництва як високо регламентованої галузі.

Удосконалено аналітичний підхід до дослідження зовнішніх умов інноваційної діяльності будівельних підприємств, що поєднує оцінювання макроекономічних, інституційних, фінансових, кадрових, інфраструктурних, технологічних і ринкових чинників із результатами міжнародних індексів GII, GTCI, GSCI та EIS. Застосування цього підходу дало змогу встановити суперечливість національної інноваційної екосистеми, у якій збереження людського, цифрового, знаннєвого й адаптаційного потенціалу поєднується з послабленням інституційних, фінансових, дослідницьких та інфраструктурних передумов інноваційного розвитку.

Подальшого розвитку набуло наукове положення про трансформацію інноваційної моделі будівництва України у 2021–2025 рр., що проявляється у послабленні класичної винахідницької траєкторії та зростанні ролі прикладної інженерно-адаптаційної моделі, орієнтованої на корисні моделі, промислові зразки, модульні рішення, цифрові системи, енергоефективні конструкції, технології технічного обстеження та швидке масштабування практичних інновацій у процесах відбудови.

Подальшого розвитку набув прогнозно-адаптивний підхід до управління інноваційною діяльністю будівельних підприємств, який поєднує сценарне прогнозування інтегрального індексу інноваційної активності, стрес-коригування прогнозованої траєкторії та визначення порогових зон управлінського реагування. Такий підхід дає змогу своєчасно коригувати інноваційний портфель, бюджет, KPI, строки реалізації та управлінські рішення відповідно до зміни ризиків і зовнішніх умов.

Академічна доброчесність. Дисертаційна робота є самостійним науковим дослідженням здобувача. Наукові положення, висновки, методичні підходи, аналітичні узагальнення, моделі, розрахунки, таблиці, рисунки та практичні рекомендації, що виносяться на захист, одержані автором особисто. У працях, виконаних у співавторстві, використано лише ті результати, які належать особисто здобувачу та відповідають тематиці дисертаційного дослідження.

Дисертація містить належні посилання на використані ідеї, результати й тексти інших авторів. Відповідно до довідки Київського національного університету будівництва і архітектури № 1788/52-21/41/26 від 23.06.2026 р. дисертаційну роботу перевірено на наявність текстових співпадінь у системі StrikePlagiarism; максимальний відсоток співпадиння становить 2,46%.

За змістом і структурою робота не має ознак механічного копіювання: авторські положення викладено послідовно, вони мають методичне обґрунтування, емпіричну перевірку та практичну спрямованість. Використані джерела залучено коректно, а результати дослідження логічно пов'язані з визначеними метою і завданнями.

Теоретичне та практичне значення дослідження. Теоретичне значення дисертаційної роботи полягає у поглибленні наукових положень щодо сутності, структури, класифікації, оцінювання, стратегічного спрямування та адаптивного управління інноваційною діяльністю будівельних підприємств. Запропоновані положення розвивають науково-методичні засади економіки будівництва, інноваційного менеджменту, стратегічного управління та прикладного економіко-математичного моделювання в частині комплексного оцінювання інноваційної активності підприємств.

Практичне значення одержаних результатів полягає у можливості використання розроблених положень для структурування інноваційних процесів, формування портфеля інноваційних проєктів, планування ресурсів, забезпечення нормативної відповідності, бенчмаркінгу підприємств, визначення пріоритетів цифровізації, технологічної модернізації, кадрового розвитку, енергоефективності та участі у проєктах відбудови. Інтегральна модель може застосовуватися для визначення рівня інноваційної активності підприємств, виявлення слабких блоків, порівняння результатів у динаміці та обґрунтування управлінських рішень.

Комплекс економіко-управлінських важелів, матриця відповідності бар'єрів і засобів їх подолання, дорожня карта стратегічних пріоритетів, система KPI, індекс виконання пріоритетів, сценарний прогноз на 2026–2030 рр. та процедура стрес-тестування формують прикладний інструментарій моніторингу результативності й стійкості інноваційної стратегії, а також коригування портфеля, бюджету, строків і управлінських рішень. Одержані результати можуть використовуватися будівельними та девелоперськими підприємствами різного масштабу з урахуванням рівня їх ресурсної, цифрової, кадрової й організаційної готовності.

Окремі результати дисертаційного дослідження апробовано та впроваджено у практичну діяльність ТОВ «Універсум Девелопмент» (довідка № 101-05/8 від 28.05.2026 р.) і ПП «ВІР-ЗАХІДБУД» (довідка № 101 від 25.05.2026

р.). Практичного застосування набули підходи до групування показників інноваційної активності, діагностики інноваційного середовища, визначення ризиків, формалізації оцінювання інноваційних можливостей підприємств, обґрунтування пріоритетів технологічного оновлення, цифровізації управлінських процесів, удосконалення ресурсного планування та посилення контролю результативності інноваційних заходів.

Результати дисертаційного дослідження також упроваджено у навчальний процес Київського національного університету будівництва і архітектури під час підготовки лекцій, навчально-методичних матеріалів і практичних завдань з дисциплін «Планування і контроль підприємств», «Інноваційний розвиток підприємства», «Основи соціально-економічного розвитку» та «Теорія економічної конкуренції» (довідка № 1762/52-21/3/26 від 22.06.2026 р.).

Результати дослідження пройшли належну апробацію у науковому середовищі. Основні положення дисертації доповідалися й обговорювалися на міжнародних науково-практичних конференціях у 2022–2026 рр. За темою дисертації опубліковано 15 наукових праць, зокрема 1 статтю у виданні, що індексується у наукометричній базі Scopus, 4 статті у наукових фахових виданнях України та 10 тез доповідей у збірниках матеріалів міжнародних науково-практичних конференцій. Опубліковані праці відображають основні теоретико-методичні, аналітичні та прикладні результати дослідження.

Загальний висновок. Дисертаційна робота Газукина Андрія Георгійовича є самостійним, завершеним і актуальним науковим дослідженням, присвяченим поглибленню теоретико-методичних та прикладних засад оцінювання, регулювання, стратегічного спрямування і прогнозування інноваційної діяльності будівельних підприємств в умовах трансформаційних змін галузі.

Робота характеризується цілісністю наукового задуму, чіткою структурою, логічною послідовністю викладу, належним рівнем методичного забезпечення, обґрунтованістю одержаних результатів та їх практичною значущістю. У дисертації поєднано теоретичне узагальнення, комплексне оцінювання, економіко-математичне моделювання, сценарне прогнозування, стрес-тестування та розроблення управлінських інструментів, що формує науково-прикладну основу переходу будівельних підприємств від фрагментарного впровадження нововведень до системного, вимірюваного й адаптивного управління інноваційною діяльністю.

У процесі підготовки дисертації здобувач продемонстрував високий рівень методологічної підготовки, володіння аналітичними та цифровими інструментами, здатність формулювати наукові завдання, обґрунтовувати методи їх розв'язання, узагальнювати результати і розробляти практичні рекомендації для будівельних підприємств. Дослідження відповідає сучасним викликам розвитку будівельної галузі, потребам відбудови України та завданням підвищення інноваційної спроможності підприємств.

Наукова новизна роботи визначається насамперед тим, що вперше розроблено інтегральну економіко-математичну модель оцінювання інноваційної активності будівельних підприємств. Удосконалено теоретико-методичний і методичний підходи до визначення, класифікації та оцінювання

інноваційної діяльності, аналітичний підхід до дослідження зовнішніх умов, науково-методичний підхід та інтегровану модель управління через формування внутрішньоорганізаційної інноваційної екосистеми. Подальшого розвитку набули положення щодо трансформації інноваційної моделі будівництва та прогнозно-адаптивного управління на основі сценарного прогнозування і стрес-тестування. Практична цінність результатів полягає у можливості їх використання для підвищення керованості інноваційних процесів, ефективності ресурсного планування, цифрової зрілості, нормативної відповідності, еколого-безпекової стійкості та конкурентоспроможності будівельних підприємств.

Здобувач продемонстрував відповідальність, ініціативність, академічну доброчесність, наукову активність і здатність до самостійного виконання комплексного наукового дослідження. На підставі викладеного вважаю, що дисертаційна робота Газукіна Андрія Георгійовича на тему «Інноваційна діяльність будівельних підприємств в умовах трансформаційних змін галузі» за науковим рівнем, новизною, теоретичним і практичним значенням відповідає вимогам, установленим для здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 051 «Економіка», та може бути рекомендована до публічного захисту в разовій спеціалізованій вченій раді.

Науковий керівник:

Доктор економічних наук, професор,
завідувач кафедри економічної теорії,
обліку та оподаткування КНУБА

Володимир ЛИЧ

Підпис д.е.н., професора Лича В. М. засвідчую

Секретар Вченої ради КНУБА

Микола КЛИМЕНКО